

Besøksadresse

Nydalen allé 33, 0484 Oslo

Postadresse

PB 4904 Nydalen, 0423 Oslo

Foretaksregister

NO 962 986 633 MVA

T +47 23 90 30 00**F** +47 23 90 30 01**W** statnett.no**E** firmapost@statnett.no

Olje- og energidepartementet

e-post til: postmottak@oed.dep.no

Saksbeh./tlf.nr.: Karl Magnus Ellinggard /
Morten Torgalsbøen

Deres ref.: 23/2244

Vår ref.: 2023/3846

Vår dato: 03.01.2024

Høringsinnspill – Tiltak for et mer forbrukervennlig strømmarked

Svaret er en felles uttalelse fra avregningsansvarlig (Statnett SF) og Elhub AS. Vi mener det er riktig å styrke vernet av forbrukere i strømmarkedet, og støtter i hovedsak forslagene i høringen. Under følger våre kommentarer til enkelte av endringsforslagene.

Definisjon av kraftleverandør (energiloven § 1-3)

Endringene som er foreslått har til formål å legge til rette for et mer velfungerende og forbrukervennlig strømmarked hvor det skal bli enklere for forbrukere å orientere seg i strømmarkedet samt bidra til at næringsdrivende konkurrerer om å tilby strømvtaler på en ryddig måte. Vi støtter derfor at det er riktig og viktig å innarbeide definisjoner av forbruker og kraftleverandør i energiloven.

Det er i høringsnotatet noe usikkerhet rundt hva som foreslås som definisjon for kraftleverandør. I kapittel 6.2.2 beskrives en kraftleverandør som et foretak med omsetningskonsesjon som selger elektrisk energi til en forbruker. I kapittel 9.1 vises det til forskrift om kraftomsetning og netjtjenester § 1-3 første ledd for definisjon av kraftleverandør og i kapittel 10 er forslag til lovendring skrevet som "Med kraftleverandør menes i denne lov et foretak med omsetningskonsesjon etter § 4-1 som selger elektrisk energi til sluttbruker". Vår antagelse er at formuleringen i kapittel 6.2.2 viser til forbruker siden det er forbruker bestemmelsene retter seg mot, men at det er formuleringen i kapittel 10 som faktisk skal tas inn i loven. Det er uheldig dersom et så sentralt begrep som kraftleverandør skal defineres på ulike måter.

Virksomheten som en kraftleverandør håndterer har endret seg over mange år. Det er ikke lenger et tydelig skille mellom sluttbrukere og kraftprodusenter og skillet vil bli mindre tydelig i fremtiden. Definisjonen av kraftleverandør viser til salg av elektrisk energi til sluttbruker, men med innføringen av plusskundeordningen ble kraftleverandøren også en kjøper av elektrisk energi. Omfanget av prosumenter er forventet å øke og de vil få en større betydning i fremtidens kraftmarked og -system. Det har også vært et økende omfang av mindre kraftprodusenter som ikke selv agerer i engrosmarkedet. De velger heller å selge sin produksjon til mange av de samme foretakene som også opptre som kraftleverandører.

Siden det har vært en endring i hva slags kunder en kraftleverandør håndterer er også begrepet kraftleverandør tillagt enn annen betydning i dag enn hva det hadde når det ble innført. I Elhub er f.eks alle målepunkt registrert med en kraftleverandør uavhengig av om målepunktet representerer en sluttbruker, produsent eller prosument. Vi mener derfor det vil være mer hensiktsmessig å innarbeide en definisjon som gjenspeiler hvordan begrepet kraftleverandør faktisk benyttes.

Opplysningsplikt dersom avtalen ikke følger spotpris (prisopplysningsforskriften § 20)

Statnett støtter forslaget om at det bør være tydelig opplyst dersom avtalen ikke følger spotprisen for å understøtte at strømkunden får bedre forståelse for hvordan strømvtalen er priset og avregnet. Vi

ønsker å påpeke at et det er uheldig at forskriften angir krav knyttet til spotprisen "time for time". Grunnen til dette er at kraftmarkedet i 2025 skal endres fra å fastsette priser per 60 minutt til per 15 minutt, og det vil da ikke lenger finnes noen spotpris per time som kraftleverandørene kan benytte til avregning av timebaserte avtaler til sluttbruker.

Det er naturlig at kvarterspriser overtar for timepriser i spotprisavtaler, men det er kanskje ikke opplagt for alle hvilket forbruk som skal legges til grunn i avregning mot sluttbruker etter overgang til 15 minutters oppløsning. Etter vårt syn bør det legges opp til at alle spotprisavtaler som tidligere ble avregnet etter spotpris time for time, går over til å bli avregnet etter kvarterspris (spotpris kvarter for kvarter) og kvartersprofil fra Elhub. Kvartersprofil er beregnet forbruk for alle sluttbrukere som ikke måles per kvarter, og vil være normalen siden de fleste fortsatt vil være målt per 60 minutt i 2025.

Uavhengig av om hvilken pris som legges til grunn er det er viktig å sikre at alle kraftleverandører benytter måleverdier fra Elhub jf. § 7-4 i forskrift om kraftomsetning og netjtjenester. For avtaler som er basert på spotpris f.o.m. 2025 skal det etter vår tolkning av bestemmelsen benyttes kvartersprofil fra Elhub.

Overgang til 15 minutter oppløsning i strømmarkedet samtidig som flertallet av sluttbrukerne blir målt per 60 minutter vil gjøre det vanskeligere for strømkundene å forstå og ettergå hvordan spotprisavtaler blir avregnet. Elhub kan bidra med relevante data som kan gi sluttbrukere nødvendig forståelse av sin strømvtale. Energi- og forbrukermyndighetene bør også vurdere å legge til rette for at sluttbrukere kan bli målt per 15 minutter.

Elektronisk dokumenterbart samtykke ved leverandørbytte (kraftomsetning og netjtjenester § 2-2)

Vi mener det er positivt for strømkundene og bransjen at det stilles krav til sikker påloggingsløsning og elektronisk dokumenterbart samtykke fra sluttbruker ved leverandørskifte og anleggsovertagelse. Vi er enige i at det er viktig med unntak for ikke-digitale kunder.

Slik vi tolker forslaget til forskriftsendring, blir det opp til kraftleverandørene å velge hva slags løsning som skal benyttes og det er ikke bindende å benytte standardisert eller felles løsning. RME kan stille nærmere krav til løsninger, men har ikke indikert at det vil komme noen slike krav.

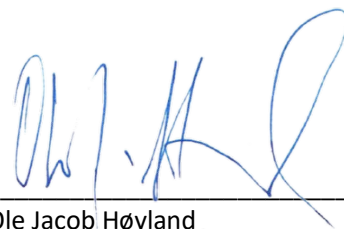
Avregningsansvarlig har på oppdrag fra RME utredet muligheten for å etablere en felles løsning for kontroll av kraftavtale og samtykke direkte fra sluttbruker enten via Altinn eller løsning utviklet av Elhub. Det er fordeler og ulemper med begge løsningene, og begge kan føre til økte kostnader og en mer komplisert kundeopplevelse for å gjennomføre leverandørskifte.

De foreslåtte kravene kan bidra til bedre autentisering, men selv med elektronisk dokumenterbart samtykke blir det ikke automatisk kontroll av samtykke uten videre. Vi vil derfor påpeke at uten en felles eller i det minste en standardisert løsning som er integrert med forretningsprosessene i Elhub, vil det ikke være mulig for Elhub på et senere tidspunkt å validere at det foreligger et aktivt samtykke når leverandørskifter og anleggsovertagelse gjennomføres. Vi mener likevel at forslaget er et godt utgangspunkt for videre utvikling og til at RME kan gjennomføre tilsyn med at kraftleverandørene innhenter samtykke ved leverandørskifte og anleggsovertagelse.

Med vennlig hilsen

Sigbjørn Høgne
Daglig leder
Elhub AS

Ole Jacob Høyland
Direktør Markedsoppgjør
Statnett SF